

Előfizetési árak:
 Egész évre ——— 12 frt.
 Félévre ——— 6 „
 Negyedévre ——— 3 „
 Egy órára ——— 1 „
 — Egyes szám 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Pletta Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszo-
 lamások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,
 Zápelya-utca 1-85 szám,
 hová a lap szellemi részét, illető
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtnak el.
 Azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

A béke ünnepén.

Nagybecskerek, december 24.

Majd kétezer év dicső emléke tárul föl lelki szemünk előtt a keresztény világ millióinak e nagy ünnepén.

Jól esik letennünk e szent napon — ha csak néhány órára is — a munka terhét s az élet emésztő gondjait.

Jól esik elmélyednünk annak a magas ideálnak szemlélésébe, melyben mint az erkösi tökély példányképében megvilágítva látjuk hivatásunkat, rendeltetésünket.

„Dicsőség a magasságos menyekben az Istennek, e földön béke és az embereknek jó akarat!”

Ez az üdvöszolat, mely amaz első karácsony ünnepén hangozott el a menyei seregek ajkairól, ma is élénk visszhangra talál milliók szívében, megállít bennünket eltévedésünk útján, felébreszt a rideg közöny és tétienség halálának álmából a megmutatja egyéni és társadalmi művelődésünk, hazafias és vallás erkösi munkásságunk pályáján azt a sok buval, bajjal járó világban boldogulásunk és mások boldogításának magaslatos célja felé vezet.

Ez a menyei szózat, — mely Isten, haza- és ember-szeretettel folyó hármass köteleseinkre figyelmeztet, — képezi az egész világ emberiségének tripartitumát egyik világtájtól a másikig, hit, nemzet és nyelv különbsége nélkül oly örvénykönyvet az összes népeknek, amelynek tartalma semmiféle kormányformával és állami intézménnyel nem ellenkezik, sőt inkább épp azon országok dicsekedhetnek hosszú századokra visszanyúló történelmi mulat s keosegtethetik magukat további fönnma-

radásuk reménységével, amelyek az említett jézusi törvény szellemében kormányoztatnak s amelyeknek támasza és talpköve annak az isten-embernek erkölestana, aki ezt mondja: „Uj törvényt adok nektek, hogy egymást szeressétek, mert akik egymást szeretik, a törvényt betöltötték“.

Ime magyarázata és alkalmazása ama hármass törvénynek; mert hiszen az Isten s a hazaszeretnek az emberszeretben kell nyilvánulni és megdicsőülni.

Ezt a nagy törvényt írta föl a keresztény egyház zászlójára, melyet századok viharai közt oly fennen lobogtatott, folytatván Isten égből alászállott követe, a szentség ünnepi fényében ma előttünk álló Jézus által elkezdett reformunkáját az emberiség tökéletesedésének.

S csak egy futó pillantást kell vetnünk az egyes népek és nemzetek történetére s meg fogunk győződni arról, hogy ahol a szeretet evangéliumának fénye megvilágította a szíveket, ott az erkösiök szelidültek, ott felébredt a vágy igazi boldogság után, mely habár földöntúli ragyogásában elérhetetlennek látszott, azért a soványaság annak eszményképe után forrásává lett minden szépek, minden nemesnek, ami türethetővé tette az életet s elviselhetővé annak terheit.

Ahol a szeretet új parancsolatját hirdették s ahol annak hirdetése siket fülekre nem talált, ott a szeretet külső jeleivel is találkozunk a kölcsönös türelem, gyöngédség és megbocsátás szellemének kultuszában.

Igy lesz a szeretet révén karácsony a béke ünnepévé, mely felébreszt minden nemesebb vonzalmat és háttérbe szorit minden ellenszenvet, bosszút, haragot és

gyűlöletet. Melegebben szólunk barátainkról s enyhébben ellenségeinkről.

A munka teszi ugyan az embert emberre, a küzdelem acélozza, fejleszti erőnkét, a becsületes munka gyümölcse jutalma arczunk verejtékének; de ma még attól a becsületes munkától is visszavonulunk, hogy igazán békeességben merülhessünk el az isteni szeretet nagy munkájának szemlélésébe.

A szeretet nyomában az áldott béke tenyész.

Wekerle utóda. Jól értesült forrásból vesszük a következő levelet: Budapest december 24. (—) Habozás nélkül kijelentjük, hogy bizony nagy sajnálkozással irunk Wekerle utódjáról, de evvel korántsem akarjuk az utód személyét kisebbíteni, hisz ez iránt ma még nem tudhatunk egyebet bizonytalan kombinációknál, másrészt pedig bizonyosak vagyunk benne, hogy ő felsége alkotmányos érzelme és bölcsessége meg fogja találni az ország kormányelnöki székébe való személyiségét: mindezek dacára azonban mégis sajnálkozás fog el, mert Wekerle Sándor távozását nagy veszteségnek tekintjük közviszonyainkra nézve, amiben az az egyedüli körülmény nyujt vigasztalást, hogy olyan rendkívüli eszű, jelentékeny tehetségű és páratlan tevékenységű férfi nem lehet és nem maradhat a közügyekre nézve hasznos befolyás nélkül, hanem előbb-utóbb mégis csak ismét megtalálja méltó helyét, hol tehetségéhez mérten teljesítheti hazája iránti köteleseit.

Ennek biztos tudatában és előérzetében annál kevesebb okunk van Wekerle távozásá följött sajnálkoznunk, mert hisz e tényvel, a legfelsőbb törvényhozási tényező, a korona azon alkotmányos jogával állunk szemközt, hogy tanácsosait belátása szerint válogatja meg. Ehhez tehát szó sem férhet s erre nincs is más kádencia, mint amit Wekerle Sándor jól és lelkiismeretesen teljesített kötelesege érteében gondolhatott a költő szavai szerint:

„Ha úgy akarja a király,
 Wekerle akkor félre áll,
 Mond és marad nyugodtan.“

És megnyugodtan maradhat az egész ország, mert már abból is, ami eddigelé a váltság megoldása ügyében

A „TORONTÁL” TÁRSZÁJA.

Szeretet Istene.

— Karácsony. —

Szeretet istene, tehozzád száll lelkünk,
 Születésed napján imát hozsád zengünk,
 Napkeleti bölcsök lába nyomán járunk,
 Éjjeli sötétben fényosslopra várunk;
 Utlan emberedön tévelyeg utunk,
 Majd állunk remegve, majd félve futunk,
 És járjuk a földet s már reménytelenül
 Elpusztult színéről kicsi Betlehem!

Betlehem városban hajdan az esett meg,
 Emberszívü barmok istent melengettek,
 Gyalogszerrel jöttek hozzá bölcs királyok,
 Sereg se vigyazott menetközbe' rájuk,
 S ami drágájuk volt, azt onnan hazu'
 Lábaihoz rakták mind áldozatul
 Annak, aki akkor földre született,
 Ki vala a Béke és a Szeretet.

Betlehem városnak ilyen világ mellett
 Kerek föld színéről pusztulnia kellett;
 Kéteser év sem mult el azóta s máris
 A világ központja nem Betlehem: — Paris.
 A betlehemesdi téli rege lett,
 Mások nem is járnak, csak a gyerekek,
 Ók is csak odabenn dalnak meghaton,
 Kűnn háboruskodnak a borraivalón.

Kétezer esztendő lezajlása mellett
 Gyermek-emberiség férfivá fejlett,
 Értelmei nőttek, érzelmei fogytak,
 A pásztorerények mind régi halottak.
 Csillagon kotorász, tervet tervre fűz,
 Paripája villám, szántó barma gőz,
 S ha mit most kovásol, a terv, sikerül:
 Tán a föld rögerül végkép elrepül.

S míg tüzes hohókban izzanak az elmék,
 A szeretet már csak hűlt vegytani termék,
 Lesajtoit virága imádságos könyvnek,
 Kegyelt emléknyma rég felszáradt könyvek,
 De azt a terméket nem készíti gyár,
 Templomba e könyvvel nincsen aki jár,
 S akinek szeméből hullott az a könyv:
 Ugy eltávozott, hogy tán vissza se jön!

Torlódnak az önzés jéghegyei egyre,
 Csattognak, surlódnak és roppannak egybe,
 Köröttük a tenger mély keble megdobban,
 Vonaglik viharzó idegrohamokban.
 A hajósokon is erőt vesz a láz,
 Mindenki tolong s csak magára vigyáz,
 Testvér a testvérét löki vízbe le,
 Ha azzal szilárdabb fent az ő helye.

És a sirtes parton a zűrzavar láttán
 Kaján kacagással ujjong fel a sátnán,
 Örület remével frigyessül a gazság,
 Hogy a munka művét mind lerombolhassák.
 Tűznyelvek borítják pirba az eget,
 Isten házában is bomba fenyeget,
 S nincs mód elkerülnöd, nézz bármerre szét,
 Kövesült gonoszság rettentő kezét.

Oh, jaj a világnak, ha reája törnek
 Bőszült csapatban ez emberfejű szörnyak,
 Oh, jaj a világnak, ha mit szívek adnak,
 A melegforrások lassan kipadnak:
 Végítélet napja közeleg élénk,
 Megcsapó szelét már mintha éreznénk,
 Hideg borzongása meg megfenyeget,
 Hajh, kihűl a föld, mert fogy a szeretet!

Szeretet istene, ki bajaink látod,
 Szállj le a magasból, váltsd meg a világot,
 Szanaszét a pokol gépei hevernek,
 Behozza házunkba betlehemes gyermek,
 És észre se vesszük, hogy míg mi talán

Csordapásztoroknak andalgunk dalán:
 A jászolka mellett, világítani bent —
 Kétköves kanócznak kékes lángja leng.
 Szávay Gyula.

Az olajág.

Irta: Beniczkyne Bajza Lenke.

Midőn Isten megalkotá az embert, az észnek azt mondá: te gondolkodjál, elmékedjél, te-rems; a szívnek — szeress!

Az ember visszaél e szóval! A szív nagyobb, hatalmasabb, lángolóbb érzelmekre gerjedt, többet, jobban, csapongóbban szeretett, mint jó lett volna. Az ész megijedt tőle; hatalmas ellenének ismeré fel... A mit ő éveken át kigondolt, felépített, megalkotott, azt a szív gyakran egy perc alatt lerombolá, semmivé, hasznavehetetlenné tette.

— Gátat, határt kell neki vetni, ő jogaimba vág, mondá az ész, s törvényt szabott. De mert a törvényhozók férfak voltak, egyoldalú lett a törvény. Eszüket hagyták beszélni, hideg érvekkel itélték meg az érzést; a nő iránt szívök néma volt a törvényhozásnál, nem gondoltak a nem különbségére. A szív fölött itélt az ész, bűnösnek mondta ki, ha az elme józanságával mer dacolni. Senkinek sem jutott eszébe, hogy kétféle szív van, egyik a nőé, másik a férfié s érzésük teljesen különböző...

Igy jutott ama sötét börtönbe az a halvány leány, ki karácsony estéjén szalmaágyán ül óz-szetett kézzel és otthonára gondol, hol most az övéi összegyűlve, dicsérik az uristent, ki szent életét oda adta a bűnösökért.

Megváltotta a vétkeket, csak ő róla felejtkezett el. Miért nem jön el hozzám; hisz az ő bűne csak abban áll, hogy — nagyon szeretett? „Az vesse rá az első követ, ki tisztának érzi magát“, mondá Jézus.

És senki sem merte az utca porában fetregő nőt megkövezni... Miért kövezték még

történt, kitűnik, hogy bizonytalanság miatt aggodalomra nincs ok. Ő felségének eddigi ténykedéseiből bizonyos, amiiránt különben egy perczig sem voltunk kétségben, hogy a viszonyok alapos megismerése segítségével mindennek fölött a békés megoldást akarja, még pedig a liberalizmus diadalának, melyre a koronát éppen a szentesítés tette rá, épségben tartásával. Erre vall az a körülmény, hogy ő felsége a kötelező polgári házasság szentesítése után is meghallgatja a különböző pártnyalatok vezérférfait, kiknek névsorát Wekerle Sándor előterjesztette. A névsor előterjesztéséből pedig a közvélemény Wekerle Sándor eljárása korrektsége tekintetében a lehető legkedvezőbb eredményt alkothatja meg magának. Nem szorul bővebb magyarázatra, mert hisz önmagán viseli a korrektség bélyegét, az a tény, hogy Wekerle Sándor a 67-es közögi alapon álló pártokból külömbőség és valogatás nélkül kihallgatásra ajánlotta ő felségének a vezérférfakat. Ezt csak az a férfi teheti meg, aki jól és lelkiismeretesen teljesített kötelessége biztos tudatában van és bátor önértéssel várja legfelsőbb Urunk és királyunk ítéletét. Az a lelkiismeretes sáfár, aki beszámolója alkalmából nem retteg az ellenfél számvetésétől, mert nincs mitől rettegnie.

Ilyen körülmények között nyugalommal nézünk a válságnak elébe, mert bármiként végződjék is az, a Wekerle kabinet-bukásával, vagy sem, az olyan módon fog történni, amint azt a miniszterelnök legutóbb a képviselőházban jelezte, t. i. a legparlamentárisabb módon, s mert Wekerle utódja csak olyan férfi lehet és lesz, aki a liberalizmus zászlóját Wekerle kezéből átveszi.

Schäffer Antal jubileumához.

Nagybecskerek, december 24.

Ki egy hosszú életet a hitért való küzdelemben becsülettel végigharcolt, megérdemli, hogy — habár csak néhány pillanatra is, — élvezze az ünnepeltetés örömeit. Annival inkább megérdemli a kitünttetést oly férfi, ki hosszú életét az emberiség legszentebb javainak gyarapítására a legmagasztosabb eszme szolgálatában töltötte, eleve lemondván a földi élvezkekről és ama kitünttetésekről, melyek más pályán a hír és dicsőség szemképrázató képeivel felejezhetnek.

Ötven éve, hogy Schäffer Antal praelatus, lángoló szívével, a legmagasztosabb eszme, a hit szolgálatában oltár elé lépett és az Ur szolgádjává kenetett.

A legszentebb ügyért rajongó lelkesedéssel küzdő fiatal lelkipásztorból őszhajú főpap lett, ki holnap ünnepli ötvenedik évfordulóját azon napnak, a melyen első áldozatát mutatá be az Urnak, annak segélyért könyörögvén, hogy embertársainak mindenkoron biztos támasza lehessen a hit-

ben, és vigaszt nyujthasson azoknak, kiket a kétségbeesés szörnyü réme kísért.

És midőn az ősz főpap nyugodt lélekkel tekint vissza multjára és megelégedéssel tölti őt el a tudat, hogy lelkiismerettel felelt meg magasztos hivatásának, jóleső örömet fog érezni azon ünnepeltetésben is, melyekkel városunk lakossága vallás és rangkülönbség nélkül őt, mint egy nagy hitközség érdemeiben gazdag fejét kitüntetni fog.

Az ünneplők sorából mi, kik a város és megye lakosságának érzelmeit mindenkor hiven tolmácsoltuk, nem maradhatunk el. A midőn részünkről e helyen a jeles főpap bökros érdemeinek őszinte elismeréssel adózunk, kívánjuk, hogy az ég kegyéből aggasztásának még számos boldog napján örömmel és büszkeséggel tekintessen vissza arra a szép pályára, melyet végig küzdött.

Schäffer Antal pápai praelatus és kamarás, pornói apát, esperes plébános, aranymisés főpap, született 1820. január 1-én Német-Szent-Péteren. Atyja Württembergből bevándorlott takács volt. Hogy a derék német család mily gyorsan beleélt a magyarországi viszonyokba, mutatja az a lelkes hazafias érzés is, mely Schäffer Antalt a magyar szabadságért folyt véres ütközetekbe vezette.

Tanulmányait Magyar-Pécskán kezdette, a honnét az aradi, majd a temesvári, végül pedig a szegedi gymnasiumba került. Hajlamait követve a papi pályára lépett. A theológiát kitűnő eredménnyel végezvén 1844. évi decz. 21-én Lonovics püspök által pappá szenteltetvén, december 26-án mondotta első szent miséjét.

Mint fiatal áldozárnak első állomása Károlyfalva volt, a honnét nemsokára Nagy-Jécsa jómódu német községbe került. Itt találta őt a magyar szabadságharcz. Minden magasztos és nemesért égő lelke nem hagyta nyugodni. Midőn a hazát veszély fenyegette, odahagyta a csendes plébánia szűk hajlékát és fészülettel kezében kivonult a harcmezőre, hogy az ágyudörgések zajában a lagszentebb ügyért elesett közöknök megadhassa a hitbeli vigaszt, az utolsó kenet szentségét.

A midőn azután minden elveszett, az ifju lelkész hazatért szülői házába a honnét, bár időközben katonai törvénytörvényesek elé állították és erősen kerülgette őt a kufsteiner börtön árnya. Apátfalvára került, a harczi kürt hívó szavára megszakított nyugalmas lelkipásztorkodást folytatandó.

Schäffer Antal áldásos működésének legközelebbi színhelye ezután Réthát volt, hol 1851—1861 mint plébános volt alkalmazva. 1861-ben gróf Zselinszki által Zádorkára hivatott, hol 1874-ben kertületi esperessé lépett elő, 1878-ban pedig a lippa—hidegkuti választókerületben országgyűlési képviselővé választott.

Mint a magyar parlament tagja Schaeffer Antal buzgón részt vett a kulturális kérdések tárgyalásaiban, valamint a tanulmányi alap ellenőrző-bizottság munkálataiban. Ez utóbbi tisztségről lemondván ő felségétől elismerő okmányt nyert.

1880-ban XIII. Leo pápa kamarásává nevezte ki a tehetséges papot, kit a pénzügyminiszter a következő évben a nagybecskereki plébániával, ő felsége 1882-ben a pornói apátsággal, a pápa pedig 1892-ben a praelatusi címmel tüntetett ki.

Az aranymisés főpap Nagybecskerek városának 14 év óta polgára és ezen idő alatt mindig élénk részt vett egy városnak, mint Torntálmegye közügyeinek irányításában.

Hazafias irányu önzetlen, a közjót előmozdító törekvései Schäffer Antalnak polgártársai becsülését és tiszteletét vívták ki. E tisztelet a holnapi fényes ünnepen méltó kifejezést fog találni, a midőn első sorban a saját egyházának tagjai, de azonkívül a város minden máshitű polgára is sietni fog őszinte üdv- és szerencsekívánatainak kifejezést adni. Biztosítván őt, hogy áldásdus működéséért polgártársainak szeretetét bírja és azok hálája és elismerésére mindenkor számot tarthat.

Az ég áldása kísérje még számos éven át a jeles főpap magasztos munkálkodását!

G. L.

őt, miért csukták e sötét börtönbe, hol nem láthatja a napot, nem beszélhet a csillagokkal, melyek oly gyakran voltak tanúi boldogságának?

Kívül nagy pelyhekben esett a hó. Zord, ádáz idő volt. A természet siratta a kikeletet, a bimbóból lett nyár meghalását, a szerelemből származott bűnöket.

Mert hiszen kétféle a szerelem, az édes, tiszta, fölemelő és az, a miért meg akarták kövezni Jeruzsálem utcáin a szőke Magdolnát...

Zord este volt. Olyan, mint a mai. Az utca sarkán pármái ibolyát árult az a viruló leány, ki most ott fetreng a szalmaágyon és imádkozni szeretne, de — nem tud.

Ajkai hozzá szoktak már a keserv sötét szavaihoz, nem találják meg a könyörgés szavát. A mult emlékei összezavarodnak kuszált agyában, nyelvét megnehezítette a belső kín.

Oh, csak egyszer láthatnám még őt, a ki megcsalt s a ki kezem által esett el, kiált fel koronként imádság helyett. „Csak egyetlen egyszer, ma, karácsony estén. Születés napján annak, ki megváltani jött a bűnös földet...”

A börtön falai tompák és süketek. Szürke patkányok oszonnak el az ágy lába mellett. Távolról emberi zivaj hangzik; az mutatja, hogy messze tőle emberekélnak, kik talán rosszabbak, de boldogabbak nála, kitől még az imádság is megtagadtatik.

Pármában élő rokonai küldték neki karácsonyra azt a kis ibolyát, mely az olasz életű levegőben, nyerte illatát. Bár csak ne küldték volna! Értékesíteni akarta, mert boldog karácsonyestét kívánt annak a nő szerezni beteg anyjának. Hát bűn volt ez? Akkor még senkit sem szeretett anyján kívül. De a ki az ibolyát megvette tőle, az megrabolta szívét is... Virág és szerelem! Olyan testvérgyermkek ezek! Együtt születtek, együtt halnak. Egyszerre szünek meg rájuk nevezte a kikelet, az életremény aranyos sugára! Midőn az ibolya levelei lehulltak, elhervadt velük együtt a szerelem.

Elhervadt a férfi szívben, de megmaradt a női kebel fogékony talajában. Az asszony, ha oda adta szívét, az nem egy tavasz számára virul, magába foglalja az élet minden gyönyörét, az isteni kijelentés, a menyei ígéretet, mely azt mondja: nincs halál, nincs megsemmisülés, én vagyok az élet és a feltámadás! Soha sem halnak meg azok, a kik szeretnek!

És az, a ki ott ül a sötét börtönben, mégis meghalt. Élve eltemetve, erkölcsi halált szenvedett. Megölte azt, a ki megcsalta őt s ezért az éssz bűnösnek találta. Lakolnia kell, mert nem tudta kiirtani saját szívéből a szerelmet, mely megszületett abban a hívó szóra s nem halt meg, midőn eltűnt rá nézve a boldog kikelet...

— Csak imádkozni tudnék, — dadogá néhány nyelvel, kabult agygyal. — Csak volna erőm dicsérni az uristent és egy szülött fiát Jézust. Ha eszembe jutnának a könyörgés szavai, nekem is volna karácsonyestém. Csak tudnék könyörögni, imádkozni s megbánhatnám bűnömet, a mit elkövettem!

Azután hátradől szalmaágyán és keblén keresztbe tette karjait, melyekkel egykor forrón ölelte, azután megölte azt, a kit szeretett s a ki galádul megcsalta őt.

Lahunya szemét és elcsendesedett. Ábrándozott vagy aludt. Fekete hattyu szállt be hozzá fehér szárnyakkal, zöld olajjával csőrében. Illatos meleg tavaszt hozott magával a penészes börtönbe. Kék ég és tündöklő napugár vette őt körül boldog álmában, a pármái ibolya ott volt még kezében, csak a permetező hó hiányzott szegény ruháiról. Nem didergett, mint amaz este, midőn kisdud virágcsokrát árulta... Most a kikelet jött el hozzá, magával hozva a természet összes szerelmét. Csengő nevetés, mint tavasz fuvallat hangzott fel körülötte. Angyalok nevetése...

Az égboltozat aranyos felhőiből rózsás arcu hölgyalak bontakozott ki, labainál viruló rózsák nyitak. Szepiőtlen szépségének tisztaságával

bebalzsamozta a szobát. Barna fürtös feje fölött ott tündöklött az égi láng, mely soha el nem fogy és mindig egyenlő tüzzel ég. Menysei angyalok tekintettek reá, s bocsánatot hirdettek, zengték az égi zsoltosmát és ő hosszú, álmatlan éjszakák után boldogan hevert kemény nyughelyén. Azt hitte, gyermek, ki fehér bőisőben pihen, várva a kis Jézus ajándékait...

Kívül nagy pelyhekben esik a hó. Az utcák sarkain viruló leányok árulják a szentelt borókat. Nem tudják ama néma börtön sötét történetét, nem tudják, hogy ennek lakója egykor így állt az utca sarkán, mint ő, ibolyát kínálva, illatos virágot, a mivel egyszerre vesztette el szívét.

A férfiak mélyeséges észszel, gondolkodó fővel törvényeket alkotnak. Elítélik a vétkezőket, megbüntetik, a ki átlépi a törvény határát. A női szív pedig szeret, szenved, megsemmisül, nem kérdezve mit mond a törvény a szerelemről! Boldog a míg övé az ifjuság tavaszsa, szenved, midőn feledve látja magát, de soha sem fog megváltozni érzelmeiben s midőn eléri a határt, elérkezik rá nézve a megpróbáltatás ideje, emlékeiben talál vigasztalást, és eljön hozzá a legnagyobb törvények megalkotója, hirdetője, Jézus, ki férfi volt, de a bűnt megbocsátani és megváltani jött e földre.

Megvigasztalja azokat, a kik szerettek és megcsalattak, szenvedtek és a halálra készülnek, mint a hogy megvigasztalta karácsony estéjén azt, ki ott fekszik szalmaágyán sötét börtönében, megtépedt szívvvel, lázas agygyal... Lahunyt szemé távolabb lát a körülötte lévő sötét falaknál. Megnyílik előtte az aranyfelhős égboltozat, honnét nyájas, biztató szemek tekintenek felé s lehallik hozzá a menyei ígéret bajos éneke, melynek szavai magukban foglalják a bűnbánók és megtérők bocsánatát s felmutatják nekik az olajágot, mit az „égi küldött” hozott a megváltozott bűnösöknek a földre...

HIREK.

Tájékoztató.

December 26. Schaffer Antal praelatus arany-miséje.

December 28. A torontálmezei gazdasági egyesület közgyűlése.

December 31. A kereskedő-íjjak egyesületének tánc-vigalma.

1895. január 21. Közigazgatási bizottsági ülés.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

Lapunk legközelebbi száma a holnapi ünnep miatt csütörtök délután jelenik meg.

— **A főispán Pannosován.** Rónay Jenő főispán a pancsovai főszolgabírói hivatal megvizsgálása végett, Hauser Károly báró titkár, dr. Orsó Mátyás ügyvéd, házközösségi ügyi előadó, Keresztes Aladár megyei számvevő és Kende Ferencz pénzügyi s. titkár kíséretében tegnap reggel fél hét órakor Pancsovára érkezett. A főispánt az állomáson a pancsovai szolgabírói hivatal tisztviselői várták. A hivatalvizsgálatot kilencz órakor kezdték el, mely azután az egész délelőtt folyamán tartott és miután minden rendben találtatott, a főispán teljes megelégedését fejezte ki Jablonszky Miklós főszolgabírónak.

Délben Jablonszky Miklós főszolgabíró ebédet adott, melyen a fentiekben kívül részt vettek Lázár honvéd alezredes, dr. Milasovics kir. ügyész, Haller kir. közjegyző, Csitinszky ügyvéd, Halász és Szávics szolgabírák és Rehrer járási orvos. Az ebéd alatt felköszöntött lelkes szavakban mondott Jablonszky főbíró Rónay Jenő főispánra, Rónay Jenő főispán finoman szőtt beszédében emelt poharat a háziasszonyra és a gazdára, majd később Lázár honvéd alezredesét ültette. Ebéd közben a pancsovai jól szervezett cigány zenekar játszott.

Délután 1/4 órakor visszautazás, mely alkalomkor az indóházig ő méltóságát az ebéden részt vett urak nagyobb részre kikísérte. A főispánt Franzfeld állomásra, mely ez alkalomból ügyesen fel volt díszítve, nagy néptömeg várta a községi képviselőtestület és előjáróság élén és a főispánt rövid beszéddel üdvözölték. A főispán a szívélyes fogadtatást rövid szavakban megköszönve a vonat mindjárt tovább robogott.

— **Karácsonyi isteni tiszteletok.** Jézus születésének örömnepén megnyílnak a keresztény szívek és a keresztény templomok ajtai. Az áhitatos szívű hívők seregestől tödülnek a templomokba, hol szószékről lelkes beszédekben magasztalják a betlehemi esemény világraszóló jelentőségét, s a gyülekezet ajkáról felzendül a karácsonyi hálaadó szent ének.

— **A korcsolyapálya nyitva van.** M. délután 1/2 háromkor a jégpálya ünnepélyesen megnyitott. A hőmérő higanyoszlopa addig-addig kerülgette a zérust, míg egyszer csak tökéletesen alája került. Most már úgy látszik, állandóan a fagypontra tart stációt, legalább egy időre. Néhány nap óta egészen becsületes telünk van, száraz, egészséges hideg, mely gyors keringésbe hozza a vért, pirosra csipi az arcot, és felkölti az emberekben a vágyat a téli szezon sokféle örömei után. A simára csiszolt jégmező mosolyogva fogadta első vendégeit. Gyönyörű felhőtlen égbolt tiszta kékje verődött vissza csillogó felületén.

— **Egyházi zene.** A karácsonyi napok alkalmával a róm. kath. plébánia-templomban a következő zenei művek fognak előadatni: 25-én délelőtt 10 órakor Kempner pástorniséje G-ben. Offertoriumra betét férfiak. 26-án délelőtt 9 órakor (Schaffer jubileumi mise) Mozart B. du. miséje. Betétek: Gradualera Cantate Domine, vegyes kar; offertoriumra: Tui sunt coeli, duett ista: Nocker János, éneklék Jokly Irma kisasszony és Nocker János ur. Az énekkarban közreműködnek Strusz, Jokly, Precz, Balogh, Messinger kisasszonyok és Haidegger Ödöné, Dr. Grandjeanné, Novakné, Mokerné, Dormuthné, Kovácsné, Pergorné és Borosné urak, valamint Baeden, dr. Brajjer, Filkovich, Wégling, Fritz, Fröhlich, Neumann, Ambrózy és Zsiros Imre urak.

— **Karácsony.** Mintha a nedves szürke ködös levegőből felfakadna egy illatos, üde meleg áram, mely gyorsabb pezsgésre serkenti a vért, kitágítja a tüdőt, fény derül, önt a szívekbe és mosolyt varázsol az ajakakra.

A város ünnepe. — Szemében az áhitat gyöngye és ajakin a szeretet mosolya. — A

harangok zugásában, az imák zsolozsmáiban halom szíve meleg dobbanását. — A város imádkozik, imádkozik forrón, igazán szívből; a nép, mely tegnap gözlegő hűvel tombolta ki magát, a felkorbácsolt szenvedélyek izgalmában, ma áhitattal térdel az oltár lépcsőjének hideg kővén — áhitatta csak olyan őszinte, — mint szenvedélye volt. Ma olyan szeretettel öleli körül a karácsonyfák remegő világa mellett a drága családi szentélyt.

— **Olga egyesület.** Egy jótékony egyesület, melynek sikereért főispánunk ép oly szép, mint nemeslelkű neje, Rónay Jenőné szül. Pattanyaszky Olga urnő munkálkodik, tartotta ma délután 3 órakor a szegény gyermekek felruházása céljából összejövetelét a városháza nagytermében. A nagyszámban egybegyűlt közönség eljött, hogy míg egyrészt a jótékony egyesületnek felajánlja fillereit, másrészt kivége élvezetét abból az örömből, határtalan boldogságból, melyet azáltal a szegény gyermekek eddig csak nyomorúságot, bánatot, keserűséget ismert szívében felkötött.

— **Schiller Lipót betegsége.** Multkori hírünkre vonatkozólag, melyet mellel megjegyezve, igen szavahihető uraktól hallottunk, Schiller egyik veje annak közlésére kéri fel lapunkat, hogy szaktekintélyek nagyfokú izgatottságnál egyebet nem konstatálhattak. Alig kell talán hozzátennünk, hogy mi örülnénk legjobban, ha Schiller Lipót visszaadtnék meggyének és községének, melyek csak nehezen tudnák nélkülözni tehetségét és szorgalmát.

— **A virillisták képviselői.** Nagybecskerek városának következő, a törvény értelmében arra jogosított virillistái jelentették be helyetteseiket az 1895-ki évre: Weiserschan Magdolna — Weiserschan Jakabot, Takarék- és előlegegyelet. — Kovách Agostont, Szávits Iván — Dr. Billitz Bélát, Kollerich Lujza — Benkovich Mihályt, Machalek Ida — Machalek Jánost, Nemet negyedközség — Stagelschmidt Pétert, Eisler Mihály (Lázárföld) — Wegling Istvánt, Heck Bernát — Deixner Lipótot, Szávits Evelin — Szávits Sándort, Hesse Filkovic — Hesse Edét, Torontáli h. é. vasut — Réczey Gyulát, Stagelschmidt Paulina — Oppolczér Lajost, Nagybecskereki takarékpénztár — Schwarz Samut, kir. kincstár — Lindhof Jánost, Lucsics Rozália — Jokly Lipótot, Stoics Kornélia — Manojlovits Milost, Dugyersky Lázár, — Vécsey Bélát.

— **Jegyzőválasztás.** Tegnap ejtette meg Lestyánszky János főszolgabíró Nagy-Öss községében a jegyzői választást, mely alkalommal Meixensberger József lett megválasztva. A választás ellen ugyan felebbzés lett bejelentve, de az komolyan nem vehető, miután a választás és szavazás szabályszerűen ment végbe.

— **A reformátusok templomában** karácsony első és másodnapján egyházi beszédes isteni tisztelet lesz, mindenkor d. e. 10 órakor. Az egyházi beszédek tárgya leendő első nap „Az Isteni szeretet” és másodnapon „Az első karácsonyi isteni tisztelet. Bemenet szabad. Templom fűtve.

— **Török-Becsén** karácsony első napján d. u. 3 órakor lesz református isteni tisztelet, a tiszpartti községi iskolában.

— **x —** Lapunk mai számához a Divat Szalon, hazánk e legszebb és legértelmesebb divat és szépirodalmi közlönyének prospektusa van mellékelve. T. olvasóink különös figyelmébe ajánljuk e minden tekintetben szép női lapot, mely 8 évi fennállása alatt a hazai hölgyközönség kizárólagos kedvencévé küzdötte fel magát.

Alkalmi ajándékok karácsony és újévre női confectiókban Kovács Gedeonnál.

Táviratok.

Az új kabinet.

Budapest, decz. 24. (A „Torontál” eredeti távirata). Egyre valószínűbbé válik az a hír, hogy ő felsége Bánffy Dezső bárót, a képviselőház elnökét fogja a kabinetalakítással megbízni. Széll Kálmán határozottan kijelentette, hogy nem vállalja el a kabinet alakítását.

Ő felsége Lichtenegeben.

Budapest, december 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ő felsége tegnap reggel Bécsből Lichtenegebe utazott, a hol rövid kihallgatáson Ferdinand és Károly Lajos főhercegeket fogadta.

A képviselőház új elnöke.

Budapest, decz. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Azon esetben, ha a király a kabinetalakítással Bánffy Dezső bárót a képviselőház mostani elnökét bízná meg, úgy a képviselőház elnökéül Csáky Albin grótot akarják megválasztani.

Andrássy Gyula elutazása.

Budapest, decz. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Andrássy Gyula gróf, ő felsége személye körüli miniszter tegnap Bécsbe utazott, a honnan ma visszatért Budapestre.

Károlyi György gróf gyásza.

Budapest, december 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Károlyi György és neje Frank Boriskának negyedfélves kis leánya, Melinda tegnap reggel meghalt. A kis leány keresztanyja Károlyi Melinda grófnő volt. Károlyi Györgyöt, kijelenleg Párisban időzik, táviratilag hívták haza, gyermeke temetésére.

Andrássy Gyula gróf Bécsben.

Budapest, decz. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből távirják, hogy Andrássy Gyula gróf ő felsége körüli miniszter ma Bécsbe érkezett.

Dreyfuss kapitány öngyilkossága.

Budapest, december 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból távirják, hogy ott az a hír va elterjedve, hogy Dreyfuss, a hazaárulás miatt elítélt tüzérvadász, börtönében öngyilkosságot követett el. Másfelől e hírt megczafolják.

Budapest vendége.

Budapest, decz. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Budapest fő- és székvárosának egy ritka vendége van. Gaikóár bonodai maharadza, India leggazdagabb fejedelme feleségével ma Budapestre érkezett.

Szerkesztői üzenetek.

Aranka, Nyiregyháza. Nagyon örülünk, hogy nagyszád érdeklődik irántunk. Hála Istennek, valamennyien jól érezzük magunkat és átlag elég fiatalok is vagyunk. Némelyikünket fekete, másikat szőke a haja meg a bajusza. Van olyan is, akinek se haja, se bajusza. A helyesírást valamennyien tudjuk. Némelyek közülünk prózában ír, a másik versben. A vizállás rovatát külön ember vezeti. A redakcióban gőzvilágítás van. A versírás nem becsületes vágó dolog. Lehet mellette jó kabátot is viselni. Józsan állapotban csak egy ember szokta az utcai lámpákat kioltani: ugyanaz, aki meggyújtotta. Parancsol még valamit?

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Az üzlethelyiség

melyben a Kovács-féle gyógyszer-tár van, 1894. február 1-sején és az addig kibérelt magánlakás május 1-én kiadó.

Bővebb felvilágosítást nyújt a „Nagybecskereki takarékszövetkezet és előlegegyület” igazgatósága.

920-11

Egy irnok

kerestetik ügyvédi irodám számára. Török-Becsén, 1894. december 21-én.

Nikolics György,
köz- és váltó ügyvéd.

